

Snehová kráľovná

Odvaha, Priateľstvo

Rozprávkový príbeh od Hansa Christiana Andersena o boji medzi dobrom a zlom.

Črepiny z diabolského zrkadla, ktoré človeka zmenia na bezcitnú bytosť, zasiahnu chlapca menom Kay. Keď jedného dňa zmizne, a ocitne sa v ľadovom paláci Snehovej kráľovnej, jeho odvážna...

🕒 16 min

😊 5+

Tento príbeh sa odohráva v dávnych časoch, kedy bol čert ešte mladý a rád vymýšľal diabolské vynálezy. Nuž a jedného dňa sa mu podarilo vytvoriť zrkadlo. Na pohľad vyzeralo ako úplne obyčajné zrkadlo, ale v skutočnosti malo neobyčajnú moc. Každý, kto sa doň pozrel, odrazu videl svet len z jeho temnej stránky. Dá sa povedať, že z ľudí robil bezcitné tvory a zo sveta zákerné miesto.

Čert bol zlomyseľný a chcel, aby sa do jeho diabolského zrkadla pozrelo čo najviac ľudí. Preto zobral zrkadlo a vyletel s ním vysoko k oblakom. No čím bol vyššie, tým bolo zrkadlo ťažšie. V jednej chvíli ho už nevládal držať a vyšmyklo sa mu z rúk. **Zrkadlo spadlo na zem a rozbilo sa na milión malých kúskov.**

Tam, kde sa zrkadlo rozbilo, stálo mestečko, v ktorom bývali dvaja kamaráti. Chlapec sa volal Kay a dievča Gerda. Bývali v domčekoch, ktoré boli hneď vedľa seba a boli nerozlučnou dvojicou. Spolu sa hrávali, rozprávali si rôzne tajomstvá a občas vyparátili aj niečo **bláznivé**. No najväčšmi ich spájala záhradka, o ktorú sa obaja radi starali.

V jeden zimný deň sa obhadzovali snehovými guľami. Vonku síce mrzlo, ale ich hriala veselá nálada a nadšenie z poriadnej guľovačky. Gerda si bohužiaľ nevšimla, že v snehovej guľi, ktorú šla hodiť po Kayovi, sú kúsky z čertovho zrkadla. Guľa s črepami zasiahla Kaya a v tom momente sa mu z tváre vytratil úsmev.

Na Gerdu iba škaredo **zazrel** a povedal: „Je hnusná zima, idem radšej domov. A s tebou sa už viac nebudem baviť.“ Otočil sa a odchádzal.

„Kay, počkaj!“ kričala za ním Gerda. „Poď, pôjdeme k nám na horúcu čokoládu, ktorú máš tak rád,“ snažila sa svojho kamaráta upokojiť. Myslela

si, že sa na ňu nahneval kvôli tej poslednej guli, ktorou ho trafila. Ale Kay si jej volanie nevšimával a kráčať preč. Sklamaná Gerda sa napokon tiež pobrala domov. Premýšľala, čo jej najlepšiemu kamarátovi mohlo tak odrazu sadnúť na nos.

Odvtedy ubehlo už pár dní, no Kay sa s Gerdou stále nechcel kamáratiť. A keď jej jedného dňa povedal, že s ňou už viac nebude strácať čas, Gerdu to veľmi **ranilo**. Vôbec tomu nerozumela.

Jedného dňa si omylom vypočula rozhovor svojich rodičov s rodičmi Kaya. Rozprávali, že je zvláštny a ľahostajný, ako keby bol vymenený. Gerde to začalo byť podozrivé, no nijako mu nevedela pomôcť, pretože ju k sebe vôbec nepustil.

Raz, keď sa deti na ulici pretekali na sánkach, prišiel k nim aj Kay. Zobral si sane a púšťal sa dolu kopcom. Opodiaľ stála skupinka chlapcov, ktorí sa chceli so sánkami priviazať k najbližšiemu koču, ktorý prejde okolo. Dohadovali sa, ktorý z nich sa na to podujme. Keď ich Kay započul, ponúkol sa on, pretože tvrdil, že nemá žiaden strach.

Nuž, akoby to na Kaya sám čert nachystal. **Koč, ktorý práve prechádzal okolo**, patril Snehovej kráľovnej. Boli to vlastne veľké ľadové sane, zdobené mrazom, ťahajúce za sebou chladné mraky. Všade, kam sa Snehová kráľovná pohla, šírila obrovskú zimu. Kay priviazal svoje sánky o kráľovnin koč a **ovial ho ľadový dych**. Po chvíli sane zastali a Snehová kráľovná podišla rovno k nemu.

„Musíš byť uzímený,“ prihovorila sa mu, „pomôžem ti.“ Len čo to dopovedala, dala mu bozk na čelo. Bol to bozk, po ktorom chlapec prestal cítiť chlad.

„Vidíš, už je ti lepšie. A pri ďalšom bozku, ktorý ti dám, zabudneš na všetkých svojich milovaných.“

Kay ani nestihol namietat a už aj sa znovu svojimi perami dotkla jeho čela. A tak vymazala všetky jeho spomienky na rodinu a kamarátov.

„Stačí. Tretí bozk by ťa už zabil. Poď, sadni si ku mne,“ prizvala ho do saní a zabalila do kožušín. Ani nevedel ako a už bol v moci Snehovej kráľovnej. Kráľovnej, ktorá bola veľmi zlá, pretože mala **srdce z ľadu**.

Gerda tušila, že niečo nie je v poriadku, keď Kaya dlhšiu dobu nevidela. Až neskôr sa dozvedela, že zmizol úplne a nikto nevie, či utiekol sám, či sa stratil, alebo ho uniesli. Niektorí sa domnievali, že sa utopil v neďalekej rieke.

Gerda však tušila, že to bude inak. Vybrala sa Kaya hľadať aj napriek tomu, že sa s ňou už nechcel priateliť.

Najskôr zašla k rieke, pri ktorej sa spolu zvykli hrať.

„Povedz, riečka, to ty si odniesla Kaya? Dám ti svoje čižmy a ty mi vráť môjho kamaráta,“ povedala Gerda, vyzula sa a **hodila do vody svoje topánočky**. Chvíľu čakala, no keď nedostala žiadnu odpoveď, pobrala sa ďalej.

„Ach, Kay, kdeže si,“ povzdychla si Gerda, kráčajúc bosá cez zasnežený les.

„**Krrra-krra**,“ zakrákala pri nej zrazu vrana, „viem, kde je, viem, kde je.“

Čierna vrana si sadla Gerde na plece.

„Naozaj? Kde teda?“ opýtala sa s nádejou.

„Pri starej žene, pri starej žene. V dome s veľkou záhradou, s veľkou záhradou,“ prezradila jej vrana.

Gerda sa potešila a vrane poďakovala.

„Prejdeš cez les. Bude to druhá dedina, na ktorú natrafiš, na ktorú natrafiš, **krá**,“ poradila jej vrana na koniec.

Gerda kráčala celú večnosť, kým prešla prvou dedinou a dorazila do tej druhej. Až na jej úplnom konci stál veľký dom s veľkou záhradou. A hoci bola zima, záhrada bola krásna a zelená ako uprostred leta.

Gerda sa odvážila prísť až k domu a **zaklopala na dvere**. Otvorila jej akási žena a pozvala ju dovnútra. Gerda jej všetko vyrozprávala a dúfala, že Kay je u nej. Ostala veľmi sklamaná, keď jej žena povedala, že o takom chlapcovi nikdy nepočula. Čierna vrana ju asi oklamala.

„Ako to, že kvety vo vašej záhrade kvitnú aj v zime?“ vyzvedala Gerda a pozerala sa pritom cez oblok do záhrady.

„Veľmi dobre sa o ne starám a prihováram sa im,“ povedala žena, „pokojne sa choď na ne pozrieť.“

Gerde nebolo treba dvakrát hovoriť a už aj utekala do záhrady. Spomenula si na chvíle, ktoré s Kayom trávili v záhrade pri svojom kríku s ružami. Zohla sa k červenej ružičke a privoňala k nej.

„Uteč, dievča, pani domu si ťa tu bude chcieť nechať, musíš rýchlo odísť. Choď smerom na sever a možno nájdeš svojho Kaya,“ zašepkala jej ruža.

Gerda sa **preľakla**, no krásnemu kvietku uverila. Zobrala si kabát a zamierila k bráničke.

„Len ostaň, nemusíš sa ponáhľať,“ chytila ju žena za ruku a ťahala naspäť do domčeka. Gerda sa jej chytro vytrhla a utekala tak rýchlo, ako len vládala. „Ďakujem ti, ružička,“ pošepkala.

Potom dlho kráčala smerom na sever, občas hlasno zakričala Kayovo meno a blúdila po krajine.

„Hľadáš niekoho?“ prihovorila sa jej cestou polárna **líška**.

„Áno, svojho priateľa Kaya. Pomôžeš mi?“ poprosila ju Gerda.

„A ako vyzerá?“ opýtala sa líška a Gerda jej ho opísala.

„Hmm... tak predsa vyzerá náš nový princ. Poď za mnou, zavediem ťa k jeho palácu.“

Biela líška sa rozbehla vpred a uzímené dievča kráčalo čo najrýchlejšie za ňou. Nebola si istá, či môže líške veriť, pretože ju už predtým oklamala vrana. No rozhodla sa jej dôverovať.

Zanedlho zastali pred obrovským palácom a prešmykli sa dnu. **Potajomky vyliezli** na balkón a cez okná nazerali dovnútra. Gerda zazrela akéhosi chlapca, no bol otočený chrbtom. Všimla si však, že má hnedé kučeravé vlasy a postavu ako jej milovaný Kay.

„Je to Kay!“ zvolala tak nadšene, že ju princ aj s princeznou začuli a otočili sa smerom k oknu. Vtedy Gerda uvidela, že to Kay nie je a razom zosmutnela.

Vyrozprávala kráľovskej rodine ako a prečo sa u nich ocitla a tí sa jej rozhodli pomôcť. Dali jej teplé oblečenie, **posadili ku krbu**, nech sa zohreje a nachystali pre ňu zlatý koč. Boli k nej naozaj láskaví a Gerda im bola veľmi vďačná.

Opäť bola na cestách a v koči strávila mnoho dní. No Kaya nie a nie nájsť.

Raz v noci ju prepadla zbojníčka. Zobrala jej teplé veci aj koč a zavrela ju vo svojom neďalekom domčeku.

Zbojníčka žila sama v biednej chyži, mala iba jediného **soba**, ktorý vyčkával pred dverami. Cítila sa osamelá, a tak sa po čase pustila s Gerdou do reči. Aj jej Gerda vyrozprávala príbeh o tom, ako sa vybrala hľadať kamaráta. Nakoniec zistila, že zbojníčka nie je až taká zlá, ako na prvý pohľad vyzerala a našli k sebe cestu.

„Kočiar ti nevrátim, ale tu máš tvoj teplý kabát a rukavice. Dám ti aj svojho soba, zavezie ťa za istou Laponkou. Myslím, že ona bude vedieť, kde sa tvoj kamarát nachádza. Ona vie o všetkom,“ vysvetľovala zbojníčka.

Gerda poďakovala, vysadla **sobovi na chrbát a raz-dva uháňali ďalej na sever**.

Laponka ju privítala vo svojej chatrči.

„Dieťa drahé, tvojho kamaráta má v moci zlá Snehová kráľovná. Už si o tom všetci **šepkajú**. Kay sa má stať jej nástupcom, takže sa musíš poponáhľať a prísť skôr, než bude neskoro,“ vravela jej Laponka.

Keď Gerda zaspala, pustila sa Laponka so sobom do reči.

„Poznáš cestu do ľadového zámku?“ opýtala sa soba a ten prikývol.

„Nepomôžeš jej? Daj jej silu, ktorou premôže kúzlo chladu,“ žiadal sob Laponku, pretože mal o dievča strach.

„Čo nevidíš, akú má v sebe obrovskú silu? Dostala sa až sem, a úplne sama. Neviem jej viac pomôcť. Môžem jej len ukázať, ktorou stranou sa vybrať. Má dobré a čisté srdce, to je tá najväčšia moc,“ vysvetľovala Laponka.

Keď Gerda vstala, Laponka jej povedala: „Mala by si sa pomaly vydať na cestu, je najvyšší čas.“

„Áno, ďakujem za všetko. Modlite sa za mňa, prosím,“ lúčila sa Gerda s Laponkou. Potom vysadla na soba a ponáhľali sa k ľadovému zámku. Keď prišli k jeho bránam, sob dievča vyložil a pobral sa na cestu späť.

Keď Gerda vošla dovnútra, rozprestrela sa pred ňou obrovská sieň, celá z ľadu. V strede siene sedel Kay na mohutnom tróne, na ktorom predtým sedávala samotná Snehová kráľovná. Bol zamyslený a svojím **pohľadom** posúval kusy ľadu.

Gerda sa za ním radostne rozbehla. Bola nesmierne šťastná, že ho konečne našla. Silno ho objala.

„Vedela som, že ťa raz nájdem,“ pošepla mu. „Kay, tak veľmi si mi chýbal,“ pokračovala, no Kay sa na ňu ani len nepozrel. Iba bezducho hľadel do prázdna.

Keď Gerda videla, že jej priateľ si ju nevšíma, **horko sa rozplakala**. Ako plakala, jedna slza dopadla na Kayovu hrud' a prenikla mu až do srdca. Tam roztopila ľadovú vrstvu, ktorou mu kráľovná prikryla srdce.

„Gerda? Si to ty?“ začal sa rozpomätávať Kay a nemohol uveriť vlastným očiam. Na všetko si spomenul a bolo mu veľmi ľúto, ako sa k svojej kamarátke správal. Čochvíľa sa aj po jeho lícach začali kotúľať slzy a vďaka tomu sa mu z oka vyplavila črepina z čertovho zrkadla.

Odvtedy bol Kay opäť sám sebou. Znova sa mohol smiať, radovať a **byť šťastný**. Ich silné priateľské puto zároveň spôsobilo, že sa kusy ľadu okolo nich usporiadali do slova VEČNOSTĚ. Práve o to sa Kay po celý čas snažil, lebo vedel, že keď to dokáže, bude silnejší než Snehová kráľovná. Teraz sa im to spoločne podarilo, a od tej chvíle už nemala Snehová kráľovná žiadnu moc.

Kay s Gerdou odišli z ľadového zámku a ponáhľali sa späť domov. Cestou sa ešte zastavili u Laponky, zbojníčky aj u princa a všetkým srdečne poďakovali. Cesta domov bola poriadne dlhá a keď sa napokon vrátili, bola už jar.

Gerda a Kay postupne dospeli a nikdy sa neprestali kamarátiť. A na toto ich dobrodružstvo **často spomínali**.